

MIILANG

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

AASTAST 1925

MAI 2012

KÜSIMUS

ALTERNATIIV-SÖÖKLA VÕLUD

Mis treffneriste Kohvipausi meelitab?

lk 3

MOKATUBAKAS TREFFNERIS

Mis on *snus* ja miks sellele viltu vaadatakse?

PROBLEEM

lk 18

PERSOON

JAAN PAAVER

Füüsikaõpetaja kahel rindel

lk 16-17

PROBLEEM

KURAMEERIJAD TEKITAVAD PIINLIKKUST

Treffneristide miilustamine segab kaasõpilasi

lk 6-7

VARAHOMMIKUNE ÄPARDUS ÄRRITAB ÕPILASI

MIS TÄPSEMALT JUHTUS, LOE LK 10-11

VAHEAJAREIS HOLLANDISSE JA PRANTSUSMAALE

LK 8-9

Astutud on 12 sammu, veel rohkem on astuda

Pole lihtne olla laps. Kujutan ette, missugune peavalu võib üks blond poisipeaga plika olla, kelle tukk alati vastumeelselt viltu kammiti. Kõik nende küsimused: miks? milleks? kuhu? kust? - keegi ei väida ju, et lapsevanem pole kerge olla. Ja siis ma sain veidi vanemaks ja arvasin, et miks küll lasteaias lõunauinakuid ei võiks ka koolis rakendada? Nii tore oleks pikapäevavaru asemel pea kuskil puhkeruumis korraks padjale panna. Ja siis ma saabusin ema juurde juba võrrandite ja tekstülesannetega, mis kohe kuidagi välja ei tulnud (pigem arvan, et tegelikult kadus oskus neid lahendada pinginaabriga jutustamiste juures) ning siis istusime tunde kõõgilaua taga ja lehele ilmusid kõikvõimalikud iksid ja igrekid. Mingi hetk ma lihtsalt loobusin, sest koolis õpitud viisidest ei paistnud ema kritseldused paberil küll ikka üldse mitte tuttavad. Ja kui ma sain veel vanemaks, paukusid juba ukсед, juuksed vahetasid värvi ja riietusstiil tekitas nii mõnegi hääletõstmise poe proovikabiinis. Ja kui veidi veel pikkust ja laiust viskasin, sai ema aru, et laps on juba suureks saamas, ta teeb oma esimesed valikud, lõpetab põhikooli ja palub emal otsida välja kõik oranžid riidesemed, mida meie kapp sisaldada võiks. Vahetevahel ta imestas, kuidas mul jagub teadmisi erinevate sammaste ning nendel olevate voluutide ja kapiteeli kohta, Rembrandti ja Vincent van Goghi eluloo pisemgi detail tuli mu huultelt nagu 2x2. Jah, tema tütar on vist tõesti targem, tuleb tunnista! Ja siin ta nüüd on: täiskasvanud, 12 aastat selja taga, eksamitenädalad ees ning siis - hüvasti kool!

Loodan siiralt, et see pikk tee, mis käidud, on taganud teadmistaasi ja kuhjaga kogemusi ja taskusse üks kuni mitu väärtuslikku ja mõistvat sõpra, kes jagavad minuga elusaatust ka pärast kooli lõpu.

Ma soovin kõigile abiturientidele väga kõrget lendu, ja et me kõik rõõmuga astuksime oma gümnaasiumist vilistlasena läbi, jagades õpetajatega oma meenutusi, kogemusi ja teadmisi. Ja Miilangu lugejad, teie ärge unustage oma koolilehte ja hoidke selle tegevusel hing sees! Mina püüdsin anda endast kõik!

PEA-TOIMETAJA
KRISTI LUHA

Hullud Päevad

Usu või ära usu, aga nendest nii mõnigi on Sinu tulevane koolikaaslane: Jah, nii mõnigi põhikooliõpetaja vallutas kevadvaheajal meie koolihoone ja tegi seda edukalt. Tere tulemast, uued rebased!

JUHENDAJA

Age Salo
KÜLJENDUS
Bruno Saar
Annemari Sepp

FOTOD

Mari-Liis Kullamaa
Siim Oks

VEEBIMIILANG

Mihkel Eidast

PEATOIMETAJA

Kristi Luha

TOIMETUS

Bruno Saar, Laura Porovart, Liisa Kriipsalu, Kadri Org, Eliisa Ülevain, Norman Kukk, Margaret Koord, Kadri Hiibus, Mariliis Reinkort, Mait Kraun, Liis Lääts, Ruuben Saal

FOTO MARI-LIIS KULLAMAA

ÕPETAJAD SOOVITAVAD

Kuhu nad jooksevad?

TEKST ELIISA ÜLEVAIN

PILDID MARI-LIIS KULLAMAA

Suur kevad on alanud. Treffneristid ootavad piki-silmi vahetundi, et joosta T-särgi väel Kohvipausi keha kinnitama. Uurisime, mida tavaliselt ostetakse. Hommikul võetakse enamasti suur cappuccino (1.50 €) ja päeval pool Caesari salatit (1.60 €). Just kevaditi tekib kahtlus, et treffneristid moodustavad terve Kohvipausi klientuuri, meie järjekorrad ulatuvad tihtilugu uksest välja. Maikuu on lähenemas ja paljud meist ei telligi enam koolisööklast toitu just selleks, et käia vahetundides päikest nautimas ja väljas söömas. Päike on hea ja kevadet tulebki nautida, kuid ärgem unustagem, et kohvitopsid pole tundidesse oodatud ja prügi käib prügikasti!

FOTO FLICR

Peagi selguvad parimad fotod

HTG fotoringi korraldatud konkursile „Kevad tuleb“ laekus üle kuuekümne võistlustöö. Kõiki fotosid on võimalik näha ja hinnata aatriumis eksponeeritud näitusel. Koolirahva lemmikud selguvad mai keskel.

FOTO FIREFOUNDATION.ORG

Mälumänguritele 3. koht

Aasta alguses 88 kooli osavõtul startinud ja 25. aprillil Tallink parvlaeva M/s Baltic Princess pardal toimunud spordimälumängu IX Bumerang üleriigilisel lõppvõistlusel saavutas kolmanda koha meie kooli nelik Ralf Tambets, Georg Niit, Markus Otsus, Ott Sellis õpetaja Priit Parisoo juhendamisel. Esi-koha pälvis Loksa gümnaasium, teiseks tuli Suure-Jaani gümnaasium.

FOTO: FLICKR

Võtame eeskju: Õpime vabas õhus. Meile see meeldib ning õpetajadki rebitakse rutiinist välja.

Kuidas pärssida lapse huvi jalgpalli vastu?

Kuidas pärssida lapse huvi jalgpalli vastu? Ära lase teda välja mängima, vaid sunni teda pähe õppima jalgpallurite ning maailmameistrivõistluste tulemusi minevikust. Kui lased lapse aga välja mängima, hakkab ta varsti ise suuremat huvi jalgpalli suursündmuste vastu ilmutama. Ma usun, et sama kehtib ka koolis.

TEKST MAIT KRAUN

Istume iga päev koolipin-
gis, õpime, saame hindeid. Mõned halvemaid, mõned paremaid. Tundub, et kui kool on lõpetatud, siis hinded ei ole enam elus määravad. Ärme räägi muidugi ülikoolist, mille räägi muidugi ülikoolist, mille jaoks meil neid hindeid tarvis on, võib-olla ka lastelastele näitamiseks, aga numbritest iseenesest meil eluteel kasu ei ole. Jah, siin on vaidlemis-

koht, sest häid hindeid saavad inimesed on tavaliselt majanduslikult jõukamad ja jõuavad „redelil“ kõrgemale. Aga see ei ole see, millest ma rääkida tahan.

Ma ei ütle kellelegi, et viite saamine on mõttetu ja kontrolltöödeks ei pea õppima. Kindlasti peab, sest baasteadmised loovad aluse õige maailmapildi tekkele ning aitavad järeltõu teha. Ma tahan rääkida sellest, et head hinded ja ühiskondlik edu ei ole peamised. Võime ju oma teadmiste najal viisi saada, olümpiaade kinni panna või tänukirju pälvida, kuid iseseisvat mõtlemist ei pruugi meil ikka olla. Paslik oleks mainida, et ma ei räägi

Ei ole vaid head ja halvad, vasakpoolsed ja parempoolsed

enda kogemusest koolis, kus ma käin, vaid pildist, mis mul üldiselt tekkinud on.

Rohkem kirge!

Usun, et üheks lahenduseks oleks rohkem ebaformaalset õpet ehk õppekavavälisest õpetamist. Ja selle koha peal peaks esmajoonel muutama oma suhtumist õpetajad. Õpetamise juures on ülimalt tähtis kirg. Tund muutub eriti kuivaks ja staatiliseks, kui õpetajal ei ole oma õppeaine vastu kirge ning ta teeb seda vaid „tööna,“ et raha teenida. Kirg ja suur huvi õpetatava teema vastu peaks väljenduma ka klassi ees. Näiteks võiks pedagoogid õppekava range jär-

gimise asemel tundidele loovalt läheneda ja oma mõtteid ning maailmavaadet julgemalt avaldada. Kui kõik õpetajad seda teevad, saavad õpilased elulisi näiteid erinevatest seisukohtadest ning suudavad seeläbi puslet enda jaoks paremini kokku panna. Õpilased saaks aru, et on palju võimalusi. Ei, ei ole vaid head ja halvad, ei ole vaid vasakpoolsed ja parempoolsed, ei ole vaid „meie“ ja „nemad“. Taustsüsteemi tungimine ja teiste seisukohtade mõistmine ongi enda jaoks õige maailmapildi tekkimise ja mõtlemisvõime paranemise eeldusteks. Näiteks võivad ajalooõpetajad julgelt

“ Võime ju oma teadmiste najal viisi saada, olümpiaade kinni panna või tänukirju pälvida, kuid iseseisvat mõtlemist ei pruugi meil ikka olla.

FOTO: FLICKR

Kirglik õpetaja: Ta kuulab su küsimust, vastab sellele ja lisab sinna oma arvamuse. Nii tekib sümbioos erinevate maailmavaadete vahel.

õelda, kui nad mingi sündmuse toimumisse ei usu, ja bioloogiaõpetajad rääkida sellest, kas kolesterool on nende arust tegelikult hea või halb. Muidugi peab õpetaja objektiivsuse säilitama, kuid ta ei peaks kartma, et oma õpilastele midagi peale surub. Nii kaua, kui õpilasest „erinev maailmavaade“ hindeid ja suhteid ei hakka rikkuma, on ju kõik hästi! Mõtete-rohkus ja diskussioon klassis on alati teretulnud. Mitte kedagi, kellel on teistest erinevad mõtted, ei peaks selle pärast hukka mõistma. Erinevus rikastab! Täiesti siiralt.

Võimalik või võimatu?

Õpetaja kirg kandub tihtipeale õpilastele üle ja see ongi ju tegelikult see, mida kool peaks saavutama. Tekitama õpetatava aine vastu huvi ja huvi on ainuke, mis inimesi mõtlema utsitab. Ja sel juhul tulevad head hinded juba iseenesest. Kui ei tule, ei ole ka hullu, peaesmärk on saavutatud. Naiivne oleks arvata, et inimestel peaks kõigi valdkondade vastu huvi tekkima, kuid piisab ju vaid mõnest, et mõttemaailm avarduks – see kandub üle ka mujale. Tunne, et sul on peale sõprade ja reedeõhtuse televisiooni veel miski, mis sind arendab ja inspireerib, annab suurel määral elule mõtte.

Õpetaja võib samas ka kirge pärssida. Range õppekava jälgimine ning ülim formaalsus muudavad klassis olemise igavaks ja ebameeldivaks. Eriti kui ei ole võimalust või on oma arvamuse avaldamine ebameeldivaks muudetud – nii kontrolltöödes kui ka klassis. Selline olukord tekib kahel juhul. Esimene võimalus on, et õpetajal ei olegi õpetatava valdkonna vastu sügavam huvi või kirge. Teine võimalus on see, et ta ei julge oma mõtteid ja arvamust avaldada, kuna kardab, et „vajaliku materjaliga“ ei jõuagi õigeks

Õpilased on need, kes otsustavad, mis on nende jaoks parim

ajaks ühele poole või edasiantavad põhimõtted ei ole kooskõlas ühiskonna üldiste seisukohtadega. Seega eeldab ebaformaalsus õpetajatelt julgust ja ettevõtlikkust. Õpetaja, te peate, vaatamata mada-

lale palgale, ennast klassi ees ületama!

Pingutuse viljad

Kuna koolis on õpetajaid palju, on ka arvamusi palju. Kui nad kõik julgeksid oma arvamust ja maailmapilti rohkem õpilastele avada, toimiks koolis nii-öelda mõtete vaba turg. Õpilased on lõpuks need, kes otsustavad, mis on nende jaoks parim. Parim ei ole ühe või kahe õpetaja maailmavaate järgmine, vaid kõigi pedagoogide mõtete sümbioosi ärakasutamine enda mõttemaailma arendamiseks. Ja see on see, mida kool õpilastele peaks pakkuma.

Vaadates aga üldist trendi, kus enamikul keskkoolilõpetajatelt ei ole aimugi, mida nad elult tahavad või mida nad edaspidi tegema peaksid, ongi

ju mõnes mõttes koolisüsteemi viga. Formaalne päevast päeva õppimine ja reeglitest kinnipidamine kinnistab ja sopistab noorte mõttemaailma. Seega on vaja rohkem kirglikke pedagooge ja ebaformaalset õpet!

Paaris või paaritu?

Ehk oled koolis „puhtjuhuslikult“ peale sattunud kirglikule amelemisele mõnel koolipingil? Või oled isegi kuulnud neid kirglikke matsuvaid suudlusi, mis kostuvad garderoobisoppidest?

TEKST LAURA POROVART
FOTOD MARI-LIIS KULLAMAA
DEVIANTART

Jah, sel ajal kui Sina *daydream*'id ainsastki häbelikust pilgust, laseb mõni meist ringi lausa kolmel hobusel ja ei häbene seda avalikult välja näitamast. Nagu näha - treffnerist on küllaltki julge ja oma suhteelu varjus ei hoi, vastuoksa, vahel näib, et võisteldakse lausa kaunima või nunnuma paari tiitli nimel. Või peetakse arvet pigem selle üle, kes kiiremini partnereid vahetab? Õhus on tundeid, pisaraid ja kevadisi lõhnu ning tulevikule ei kipu keegi veel niipea mõtlema. Nautigem hetke, pärast meid tulgu või veeuputus!

Partner iga hinna eest

Näib, et selle aasta moeks ja võtmesõnaks on endale partner haarata aasta vanemast või nooremast klassist. Kuigi ütlus, et hunt kodu lähedalt ei murra, treffneri oludes paika ei pea: 10.e on eesrindlik klass klassisiseste suhete loomisel. Kõrghetkel oli klassis korraga lausa neli paari. Ilmselt on kümme-eelased lihtsalt niivõrd laisad, et kaugemalt otsimisega vaeva nägemine oleks tülikas ettevõtmine - iga mees jäägu ikka enda liistude (loe: neiude) juurde. Ehk oli asi hoopis ballis, Titanicus

“

Selle aasta võtmesõnaks on endale partner haarata aasta vanemast või nooremast klassist

ja meelelistes tantsukavades, mis hõõguvad sõed sütitasid? Oh, muidugi, ei saa unustada ka rebaste loodusklassis talve keskpäeval korra lõkkele löönud armusuhteid, mis küll kahjuks esimeste lumelamisvetega ära kustusid. Siiski-siiski! Oleks lausa häbematus jätta mainimata neid imeilusaid paare, mis on sel aastal tekkinud rebaste ja üheteistkümnendate klasside õpilaste vahel. Lausa lust vaadata nende igapäevast miilustamist aatriumi teisel korrusel! Näib, nagu omavaheline suhtlemine on täiesti täisejärguline, sest esmajärjekorras tuleb kaasõpilastele jätta mulje endast kui staarpaarist.

Miilustamine valguses ja varjus

Eriti aktiivsetena on silma jäänud neiu ja noormees, kes koolis küll miilustavad ava-

Tõsiasi: Selliseid pilte võib me koolis näha iga päev: meelaid pilke, sooje kallistusi, matsuvaid suid. Aga kus on akadeemilisus? Kuhu jäetakse vallalised? Kadedus ajab ju ometi roheliseks. Kas saame sellised näod ka kunagi pildile?

“

Leiti, et kelder kui vaba pind oleks piisavalt privaatne, sopiline ning ideaalselt eraldatud!

likult, kuid Rüütli tänaval käest hoides kõndimine on mõlemale ilmselt veel piinlik. Oh te armsakesed! Samuti on märgata tegusat paari, kes privaatsuse mõttes on valinud pigem pikad koridorid ja nurgad, kuhu igähe silm ei ulatu.

Kad paarid vaid jalgu? Mõni astub mööda, öeldakse mõni sarkastiline märkus või kallatakse nahaalselt vett peale! Kõike juhtub. Tundub, et üksik treffnerist on üsna kee-

valine ja teiste õnn on pigem õnnetus! „Kui mujal asutustes on suitsuruumid, võiks meie koolis olla mingi eraldi ruum paaridele,“ andis üks tüdruku rebane idee. „Me võiksime neilt ruumi sisenemise eest raha küsida - ostaks selle eest klaveri,“ oldi kohe ratsionaalsusega väljas. Ühisel nõupidamisel leiti, et

kelder kui vaba pind oleks piisavalt privaatne, sopiline ning ideaalselt eraldatud! Vajadusel saab tuled ka kustutada! Kaevati ka selle üle, et alumise korruse garderoobidesse

olevat koolipäeva keskel vahel lausa piinlik minna - ablas matsutamine kappide taga ajavat raudsemagi närviga inimestel südame läikima. Suudlejaid publik ei häiri, kostab vaid kohtlast naeru ning *show* läheb täie hooga edasi! Probleemiks on ka humanitaarkoridori pehmel mööblil lamavad paarikesed. Me mõistame,

et see on üks käidavamaid kohti terves majas, kuid ehk suudate tähelepanuvajadust rahuldada mõnel teisel moel. Olge loovamad!

Jõudu, noored

„See on noortele tingimata ilus aeg,“ arvas Aime Punga, „aga ärme tee ilusast inetut, hoiame töö- ja eraelu lahus. Ma usun, et see on keeruline.“ Siiski oli õppealajuhataja ka veidi tõre: „Olen neist nii mõnelegi juurde läinud ja edu soovitud!“ Kevad pole veel kulmineerunud, suhted on varmad tekkinud ja veel väledamad lagunema. Hoidke silmad-kõrvad lahti, sest kunagi ei või teada, mil Cupido nool teid tabab ning kõik te päevad on täis lilledõhna, kadedaid pilke ja pikki öid Toomemäel! Armumisteni!

Reisipäevik 2012

Kevadisel vaheajal käis üks grupp treffneriste Prantsusmaal Amboise'i linnas, teine Hollandis Cuijkis lõunani magamist välja vahetamas unustamatute reisielamuste vastu.

TEKST LIISA KRIIPSalu
FOTOD ERAKOGU

Kus on tulbid?

Holland on hulgaliselt tuntust kogunud oma tulbi- ja jalgrattarikkuse poolest. Võib-olla oli märtsi lõpp veel liiga varajane aeg, aga ühtegi tulpi mul igatahes näha ei õnnestunud. Tulpide asemel olid aga metsaalused ja maanteeäärsed alad

kohati lausa kollakad nartsissidest, mis täiesti omavaliselt kasvasid. Just nagu meil võililled. Jah, tulpe mul ei õnnestunudki näha.

Sõber jalgratas

Kohe pärast Cuijki leidis kinnitust jõudmist kinnitust müüt, et Holland lausa mustab jalgratatest. Meie vahetusõpilaste kooli kõrval asuv jalgrattaparkla tundus tõesti sõna otseses mõttes ratastest hallikas-must. Ja see parkla ei koosnenud paarist mõnemeetrisest jalgrattahoidjast, vaid oli korralik katusega paljurealine ehitis. Huvitav oli veel see, et hollandlased ei lukusta tihti oma rattaid,

v a r g u s t e vastu kasutatakse sõna otseses mõttes „v a n a“ head moodust ja sõidetakse emade-isade nooruseaegsete rattastega. Väheselst,

et hollandlased sünnivad rattalenks käes, ja kasutavad rattaid ka kõigest mõnesajameetrisest läbimaade läbimiseks, pandi meidki kohe samal õhtul linna minekuks rattale. Kuigi linnad ja linnakesed asuvad Hollandis üksteisest päris kaugel (sellest külast, kus mina elasin, oli Cuijkini umbes 11 km), on tüüpiliseks transpordivahendiks siiski ratas. Oli oma moodi tore kogemus öösel kottipimedas või hommikul vara päikesetõusu ajal ratas-tega kihutada. Peab mainima, et arvatavasti on hollandlased ühed väga vormis inimesed tänu pidevale väntamisele.

Tähtsusetu aeg

Üks korrapära, mida me kõik meie hollandlastest sõprade juures märkasime, oli asjaolu, et selline mõiste nagu „aeg“ on nende jaoks suhteliselt paindlik. Ei olnud erandiks see, et kindlaksmääratud ajaks olid kohtumispaike jõudnud heal juhul mõned üksikud asjaosalised. Päeval, mil me Amsterdamis käisime, jäi isegi bussijuht hommikul oma veerand tundi hiljaks. Õpetajad ja nii mõnedki teised eestlased tegid hilinemise kohta tihti igasuguseid märkusi, aga kui aus

olla, siis mulle endale selline paindlik graafik isegi meeldis. Eestis on kõik nii täpselt aja peale minek, et vahel on päris mõnus teada, et kui sa mõnikümmend minutitki hiljem end näole annad, ei ole veel maailmalõpp käes. Ma arvan, et eestlastel on hollandlaste *easy-going* suhtumisest nii mõndagi õppida. Elu mõte ei ole alati kella pealt kohale ilmumine ja tiheda graafiku täitmine, isegi kui see aeg-ajalt nii tunduda võib.

Prantsusmaa – üllatavad kombad

Teine grupp käis, nagu juba ka mainitud, Prantsusmaal Amboise'i linnas. Lisaks külastati Pariisi. Mulle tundub, et prantsuse grupp sai tublisti suurema annuse traditsioonilist kultuuri (losside, paleede, parkide, muuseumide külastamine) kui meie, n-ö hollandlased. Kui meie kultuurilooa tutvumine lõppes kambakesi linnades

uitamise, paari lühikesee muuseumikülastuse ja noorte õhtuste traditsioonidega tutvumisega, oli „prantslastel“ iga päev kavas mingi muuseumi, lossi või palee külastus. Seal hulgas külastati ka Chenonceaux' ja Blois'i lossi, millest on juttu ka kunstiajaloo õpikus.

Toidurõõmud

Lossidelt inimlikemale teemadele minnes tuleb välja, et prantslaste söömaajad on kuninglikud. Nimelt on neljakäigulised õhtusöögid, mis

meil siin Maarjamaal vaid jõulude aegu mõeldavad on, Prantsusmaal igapäevased. Lisaks sellele on prantsuse kulinaaria kuulduste kohaselt restorani tasemel isegi kodudes. Veingi on kohustuslik õhtusöögi osa. Nii Prantsusmaal kui Hollandis süüakse õhtust perega koos – trend, mis Eestis vaikselt kaduma hakkab.

Tervisele kahjulik

Kui meie olime hädas hollandlaste pideva hilinemisega, jäid prantslased teisele grupile silma kui suured suitsetajad. Suitsetasid nii noored kui vanad. Ootamise tüüpiliseks ajatäiteks oligi grupikesi suitsule minemine, kusjuures suitsetati kohati isegi õpetajatega koos. Arvestades seda, et Prantsusmaal maksab pakk sigarette poole rohkem kui siin ja tüüpiliselt tõmmati korraga neid 3-4, peab prantslaste rahakott küll päris priske olema. Tundub, et eestlased hakkavad oma kohta tervistkahjustavate harjumuste edetabeli tipus vaikselt kaotama.

preemia võitis **Olivia Luige** (12.a) õpilaste teadustööde riiklikul konkursil

1100
euro võrra sai ta tänu võidule rikkamaks

725
eurot auhinnaraha sai õpetaja Saima Kaarna Olivia juhendamise eest

2013.
aasta mais sõidab Olivia USAsse noorte teadusmessile Intel ISEF

100
protsenti rahast kulub edasistele õpingutele

Vilistlaskogu stipendiaat selgunud

26. aprillil toimunud viimase koolikella aktusel andis Mart Orav (1976. aasta vilistlane) vilistlaskogu esindajana üle õpetaja enesetäiendamise stipendiumi inglise keele õpetajale **Küllil Rootsile**, kes plaanib sõita Portugali.

Õnnetu neid võibki jalarestile nutma jääda, treffnerist söimab ja läheb mööda!

Mida teeb treffnerist, kui neiu on abitu ja ei saa oma kingakest jalamattide vahelt välja. Kas aitab? Või ootab kannatlikult? Naerab? Parastab? Või lööb lähedane sõbranna viimasel minutil noa selga ja söimab idioodiks? Uurisime järele.

TEKST LAURA POROVART
FOTOD MARI-LIIS KULLAMAA
FLICKR

On kaheteistkümnes aprill, kalapäev ja ühtlasi ka esimene päev Treffneri kohtupäevadest - arvestustest. Kell saab mõne minuti pärast kaheksa ja kooli voolab sisse aina uusi ja uusi väsinud ja üleõppinud koolikaaslasi. Kõigil on kiire. Ehk vajavad veel viimased matemaatikavalemid ülevaatamist või jäid kordamisülesanded kooli kappi ja iga sekund on otsustav. Koolimaja pääsemine on lausa elulise tähtsusega ja siis - keegi noor preili jääb kotsapidi jalaresti kinni. On lootusetult takerdunud, võta või king jalast ära, et tülinast vabaneda! Ja mis saab siis noorest neiu edasi? Tuleb keegi appi? Tegime mõned katseted, et saada oma küsimustele vastused.

Esimene katse

Neiu kõnnib, läheneb restile ning kinni ta ongi! Õpilaste järjekord neiu selja taga kasvab,

mõni noormees justkui tahaks aidata, kuid siiski pelgab ning ootab, kuni neiu ise vabanenud on. Nende kahekümne sekundi jooksul on „saba“ kasvanud lausa kahekümnepealiseks. (Artikli kirjutajal ja fotograafil on aknast vaadates meeletult lõbus! - toim.)

Teine katse

Sel korral näitleme, et peale takerdumise räägib neiu ka telefoniga ning on eelnevast korrast veelgi abitum. Tulevad uued inimesed. Mõni ohkab ja trügib läbi, teised jäävad ootama. Üks noormees võtab isegi mingi lehe välja, ju arvab, et jääb sinna pikemaks ajaks seisma. Meie katsejänes näeb, et keegi aitama ei tule, ning astub ka teise kotsa vapralt resti võrede vahele kinni. (Samas ei tohi jalgu väga väänata - muidu jääme kotsast puhta ilma ja eksperiment on nurjunud!) Ei midagi. Tundub, et treffnerist on kas

liiga arg või lihtsalt hoolimatu. Tuleb ise hakkama saada! Naks-naks ja neiu on taas vaba. Seekord on järjekord väiksem, ilmselt valisime ebasobiva aja. (Artikli kirjutaja ja fotograaf pildistavad vahelduseks lihtsalt kooli siseõue ja noormehi.) Otsustasime teha ka kolmanda katse, et olla täiesti kindlad, kuidas treffneristid taolises olukorras käituvad.

Mõni ohkab ja trügib läbi, teised jäävad ootama.

Kolmas katse

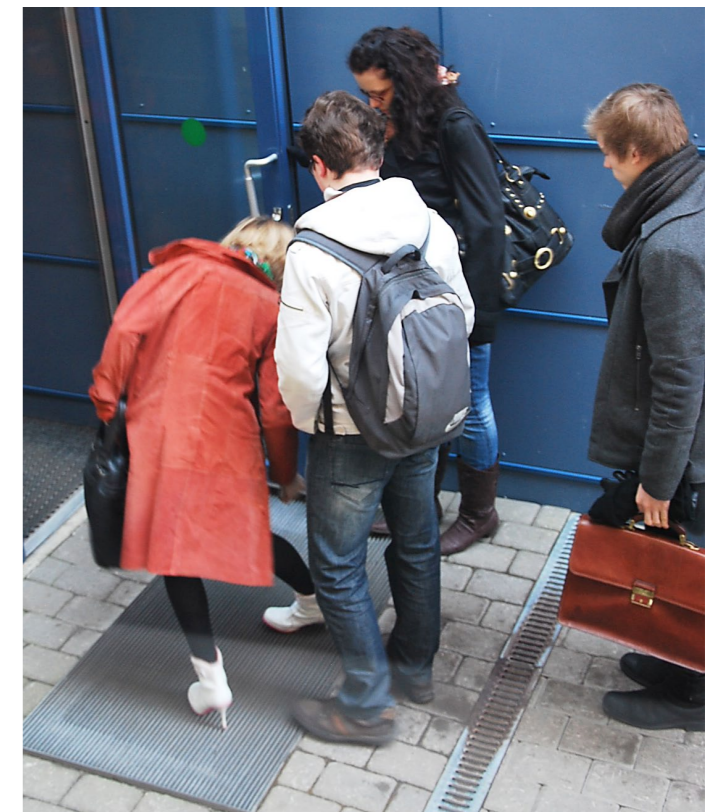
Seekord läheb õnneks, suur trobikond õppureid tuleb just bussilt ning arvestuse alguse ni on jäänud vaid mõni minut, tingimused paistavad lausa ekstreemsed! Neid ruttab ühes teistega kärmelt ukse ni ja kabuhh! Mõni kiirustaja põrkub vastu neidu ja astub kärmelt

mõned sammud tagasi, tekib lausa doominoefekt. (Meil on akna taga hirmus naljakas, võiks kas või iga päev sellist kino korraldada. Vahepeal selatame õppealajuhatajale oma näiliselt kohtlase naeru tagamaid.) Ent endiselt ei ole ühtegi abikätt neiu, kas või selleks, et habrast näitsikut toetada. Ei! Vaid üks pahur klassiõde siunab teiste õpilaste tagant neiu rumalust kanda taolisi saapaid ja oskamatust nendega ümber käia. Viimaks lõppeb kõik hästi - neiu saab jällegi omal jõul restist välja.

Taoline juhtum on vaid üks vähestest ohtudest, mis ootab kotsakandjat koolis. Imelised trepid, kortsus vaibad ja kohutav kiirustamine on vaid mõned lõksud. Kuid tundub, et neide need ei hirmuta - julgelt tipitakse koolis ringi kingadega, mis kõrguvad lausa taevasse ning panevad õpetajad ohkama: „Kas sellistega käiaksegi siis koolis?“ Jah, käiakse. Joostakse ja hüpatakse ka, kui tuju tuleb.

Seksikas, aga jalgadele ohtlik

Seljatame fakti, et kotsadele on omistatud lausa illusoorseid andeid: nad muudavad su pikemaks, saledamaks, seksikamaks, kaunimaks ja mida kõike veel, ja vaatame asja maapinnalt. Liigne kõrgete kotsade kandmine on ortopeedide sõnul

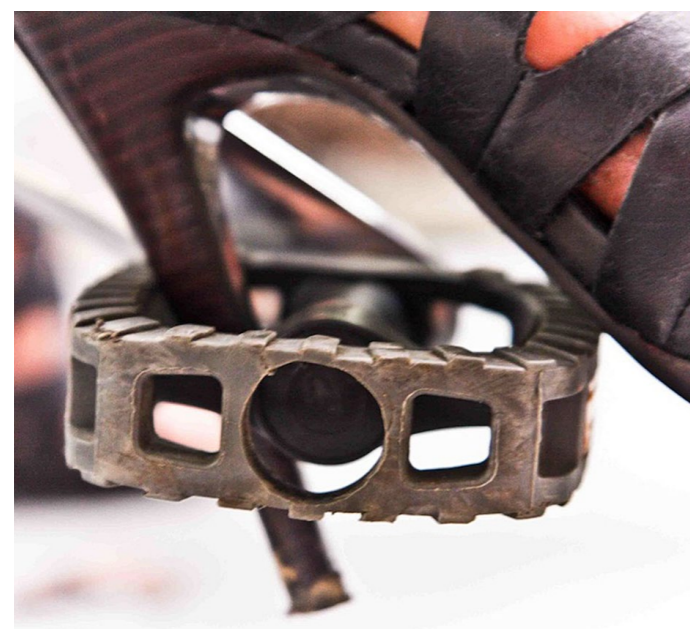

Konts kinni: Mida teha? Mida teevad teised?

vale ning see võib viia jalavalude ja moonunud varvasteni. Jalapakkadele on laotud kogu keharaskus ja see võib tingida lausa luude möranemise (mis ei ole võrdelises seoses mitte kehakaalu, vaid kannaaluse tükukese kõrgusega). Jalavalule lisaks võib kotsatajat ees oodata ka seljavalu, kuigi mitmed arstid väidavad, et kotsade kandmine hoiab keha pigem toonuses. Aime Punga sõnul

peab kooli jalanõu olema mugav ning õpilasel peab olema sellega hea käia. „Ja kui see kaheteistkümnesentimeetrine konts on mugav, siis miks mitte?“

Olgu kuidas on! Armsad neid, vaadake oma jalavarje kriitilise pilguga üle ning valigem kooli siiski mõistlikud ja jalasõbralikud kingad. Las *high-heel* id jääda Illusiooni!

Konts kingadega võib juhtuda muudki: Kes meid selle eest kaitseb?

Milline on elu ruumis 101?

Kantselei: ruum number 101
Elanikud: sekretär Ketlin Taidre ja valvurid Eeva-Eili Kask, Maia Käppa, Hando Tinni, Aino Saar.
Põhiülesanne: koolielul silma peal hoidmine

TEKST ELIISA ÜLEVAIN
 PILT MARI-LIIS KULLAMAA

KAS TEADSID, ET...

... valvurid Eeva-Eili Kask ja Maia Käppa on endised Treffneri ajalooõpetajad

... Eeva-Eili Kask on Treffneris kokku töötanud 46 aastat

Kui Vikerraadiot palju kuulata, siis saab väga targaks. - Ketlin Taidre

TALONGID

Kõige põnevam aeg kantselei jaoks on igakuine toidutalongo jagamine. Nendeks päevadeks on kõik kantselei elanikud tagajalgadel ja valmis, et neid värvilisi lipikuid, millega treffnerist sööklas oma toiduportsu lunastab, võimalikult kiiresti välja jagada. Sekretäri sõnul on see aastatepikkuse kogemuse tulemus: "Algselt printisime makstud õpilaste nimekirju välja ja tõmbasime neid käsitsi maha. Nüüd on elektroonika sellest võitu saanud ja läheb kiiremini ka." Muudel päevadel käib kantseleist läbi keskmiselt 5-10 õpilast, kes oma talongi koju on unustanud. Nende nimed märgib sekretär eraldi märkmikku.

REBASED JA RUTIIN

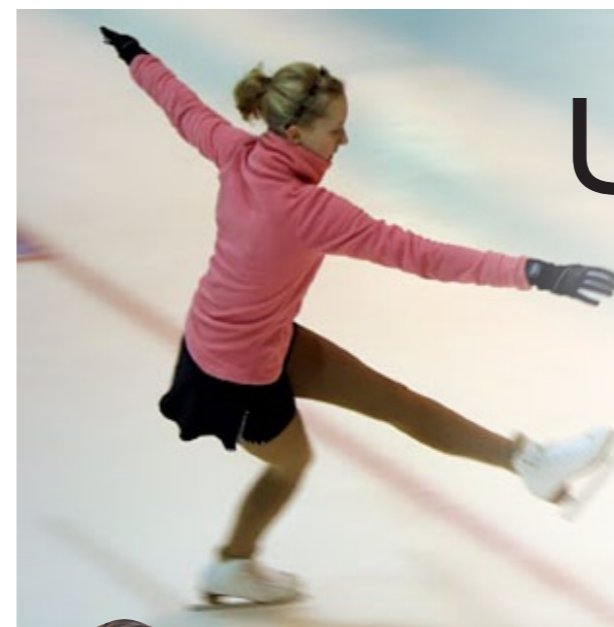
Kantseleil on aga tähtsaid ülesandeid veelgi. Just seal tegeletakse uute õpilaste vastuvõtmisega, kantakse neid sisse Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) ning väljastatakse õpilaspileteid ja matrikleid. Ketlin on kursis absoluutselt kogu koolielus toimuvaga. On ju tema just see inimene, kes vaatab, et õpetajate kohviroumis oleks piisavalt kohvi. Samuti tänu koopiamašinatele jõuab kogu õpetajate gossip kantseleisse. Esmaspäevad on asutuse 101 jaoks kõige tegusamad: hommikul kell 9 algab juhtkonna koosolek, vaadatakse üle infoleht, mis prinditakse infominutite ajaks kantseleis välja. Esmaspäeval on kõige rohkem talongide koju unustajaid; esmaspäeval on kõige rohkem asjaajamisi; esmaspäeval tuleb ära teha kõik, mis reede õhtul tegemata jäänud.

VALVURITE ELU

Kantseleis elavate valvurite töö on aga veelgi rutiinsem. Nemad avavad hommikul kell 7 kooli, käivad koolimaja läbi, panevad tualetidesse paberid ja kooli külge lipu. Kui kool on töös käivitunud, tulevad esimesed õpilased. Valvur, kelle valdustes on kõiki uksi avav imevõti, aitab võtme koju unustanud õpilastel kappe avada. Valvur sulgeb kooli õhtul 10 ajal, kusjuures jalutab enne kogu koolimaja läbi. See ringkäik pidavat umbes pool tundi aega võtma. Samuti peab valvur avama ja sulgema turvauksi ning olema valmis eriolukordade puhuks. Valvelaust on ülevaade kõikidele kooli sisenevatele inimestele. Tunniplaani muutuste korral peab valvur helistama õigel ajal humanitaarainete õpetajate toas asuvat koolikella.

Uisutamine – nii kehale kui vaimule.

Milline tüdruk poleks väiksest peast unistanud iluuisutajaks saamisest? Ilusad kleidid ning kaunid meloodiad muudavad selle spordiala igati glamuurseks. Kuid mis peitub tegelikult selle sädeleva pealispinna all?

TEKST KADRI HIIBUS
 PILDID ERAKOGU

Kui paljudel on ettekujuvus, et iluuisutamisega peab tegelema hakka juba siis, kui vähegi jalad kandma hakkavad, siis Caroliina Laantee (12d) võttis asja kätte alles 11-aastaselt. Varasemalt oli ta tegelema show-tantsuga, kuid kuna see oli tolleks hetkeks juba ära tüütama hakanud ning ka treeneriga ei klappinud, hakkas tüdruk otsima uut huviala. Lõunakeskuse ning ka liuvälja valmimisega avaneski tal võimalus uueks hobiks. Oli ju lapsepõlveski veidi uisutatud ning edasi oli vaja vaid väikest tõuget. "Nägin leti juures silti "Tulge uisutama!", ütlesin emale, et tahan minna ning läksingi," mäletab Caroliina. Ala hakkas neiu meeldima kohe, kuigi nagu iga algus, oli ka see raske. Kõik oli

alguses õudne ning vahel oli peaaegu, et surmahirmgi. Mida enam kadus hirm, seda paremini hakkas ka trennis minema. Trennis tuleb praeguseks käia peaaegu iga päev ning on ka paratamatu, et alati pole õiget tahtmist. "Vahel mõtlen küll, et ei viitsi, aga kui siiski lähen, on endal ka kohe parem enesetunne," tõdeb Caroliina. Kõik päevad pole siiski täis vaid uisutamist. Võib olla ka ballett või muu üldfüüsiline trenn, seda enam, et jääaegadega on tihti kitsas ning ka uisuklubidevahelised intriigid segavad noorte treeninguid. "Meie klubis on palju lapsi, aga mõnes teises jälle ainult viis," kirjeldab ta hetkeolukorda. Samuti ei ole igal uisutajal treeningu ajal oma personaalset treenerit, vaid üks peab jälgima mitut õpilast korraga. Palju ohtlikuid

des, mitte prauhti otse maha." Üheks iluuisutajatele iseloomulikuks terviseveaks nimetab neiu veel seda, et tihti on üks jalg lühem kui teine (ka Caroliinal endal poolteist sentimeetrit) ning ka ühelt kehapoolelt on lihased rohkem treenitud. Suurematel meistrivõistlustel Caroliina osalenud küll ei ole, kuid klubide poolt korraldatud võistlused on alati heaks enesekontrolli viisiks. Rohkem on ta käinud erinevates laagrites üle Euroopa: Hispaanias, Saksamaal, Soomes, Itaalias. Aasta on neil plaanis kindlasti

minek võib paljudele tunduda ulmelise ülesandena. Caroliina seda nii dramaatiliselt ei näe. Hinded läksid tema sõnul peale uisutamise tegelemata hakka mist vaid paremaks. "Kui lähed peale kooli trenni, siis sel ajal aju puhkab," sõnab neiu ning tunnistab, et kuna vaba aega on vähe, on tema ajaplaneerimiskursus hoopis paranenud. See oskus tuleb kindlasti kasuks ka ülikoolis, kuhu Caroliina edasi pürgib. "Tuleb alati keskenduda eesmärgi püstitamisele. Oma peas tuleb ette kujutada, kuidas kõik hästi läheb ja siis lähebki!"

Kui lähed peale kooli trenni, siis aju puhkab

hüppeid ning piruette toovad kahtlemata kaasa ka vigastusi. "Luumurde pole olnud, sinikaid aga ohtralt. Kõige õigem on osata õigesti kukkuda, libise-

Kiire ja tubli: Olla kiire ja paindlik on olulised omadused ka koolis

Näpujäljed olgu klaasidelt läinud!

Röömsameelne Margit Altla on meie kooli koristaja, kes hoolitseb selle eest, et meie kool oleks kena ja korras ka siis, kui tund käib. Kuigi treffneristid on parasjagu paharetid, ei pane ta seda pahaks ning tunneb rõõmu toredast töökeskkonnast.

TEKST LIIS LÄÄTS

Kuidas Te sattusite kooli tööle?

Mul on siin mitu firmat ja kuna ma olin tol hetkel kodune, siis üks eelmistest ülemustest helistas, kas ma ei tahaks siia tööle tulla. Enne oli siin üks vanem naisterahvas, kes ei suutnud enam treppidest käia, aga siis pakuti mulle tööd ja tulin vaatama. Hakkas meeldima ja siia ma jäin.

Kas HTG-s on hea töötada?

Jah, lõbus on. Tunnen ennast

nooremana, kuigi ega ma vana ei ole. Aga ikkagi, lapsed ümberringi, vahva on.

Te tegutsete tunni ajal ka, kui õpilased on klassiruumides. Kas mõni jääb Teile tihti „vahela“ ka?

Jaa, sellest pole hullu, mind nad ei sega. Vahetunnil on raskem tööd teha, õpilased on igal pool laiali, siis tavaliselt istungi siin (kurikuulsas „Esta Kuke“ ruumis – toim.). Aga tunni ajal vaatad Ahaa! Mõni jookseb jälle ringi.

Kas keegi on silma jäänud sellega, et jätab tundi minemata ning luusib kooli peal?

Mõnda näeb väga tihti, ma ei oska öelda, kas ta teeb poppi, aga vaatan, et see ei taha ikka

üldse tunnis olla. Istub ja teeb oma tegemisi.

Kas õpilased tulevad vahel Teiega rääkima ka?

Siis, kui neil midagi vaja on. „Tere!“ ütlevad küll, aga niisama ei tule.

Koolis on päris palju uksi, kuhu pole midagi peale kirjutatud. Kas nende kohta ei küsi keegi?

Jaa, näiteks seesama ruum (106 – toim.), et miks nad siia ruumi minna ei tohi. Üleval keemia klassi vastas on ka üks ruum. „Miks me kunagi sinna ei või minna? Mis seal ukse taga on?“ Ütlesin, et seal taga on arvutid. „Aa, selge.“ Rohkem küsimusi ei olnud. Ükskord nad käisid siin ka ära.

Kas Teie kõrvu pole jõudnud kooli kohta käivaid müüte või mõni kurjakuulutatav tondilugu?

Selliseid päris ei ole. Aga näiteks rebaste jooksul kasutatakse hästi tugevaid linte, pruune teipe. Ükskord oli aatriumis ühe posti ümber pandud ja ma üritasin seda kätte saada.

da. Tõmban ja tõmban - ära ei tule, lapsed üleval itsitavad. Pidin käärid võtma, kuigi ma arvasin, et saan selle niisama kätte, aga nemad arvasid, et ma mängin lolli seal ümber posti. Lõikasin lahti ja sain kätte lindi. Endale teeb ka nalja tegelikult, ega kurjaks ei saa, nagu nii tehakse selliseid rumalusi. Keldrisse ma ei julge minna, seal on ödselt pime. Võtan alati valvuri kaasa, laseme kõik tuled põlema, siis ma võin seal olla.

Mis Te keldris teete?

Keldri seinad ajavad hirmsasti prahti ja enne rebaste jooksu pean selle kõik kokku pühkima, enne kui lapsed sinna pörandale kõhuli lähevad.

Kaua Te olete HTG-s töötanud?

Praegu läheb viies aasta.

Kas teised koristajad tulevad pärast tunde või kuidas see süsteem käib?

Mina tulen hommikul seitsmest, olen õhtul kella kolmeni. Kell neli tulevad teised ja nad peaksid tegelikult siin üheksani olema, aga ma ei tea, kas nad on nii kaua. Vahel tundub, et õpetajad ei ole rahul, et nad lähevad liiga ruttu ära ja midagi on jäänud tegemata.

Millised kohad saavad kõige kiiremini mustaks?

Aatriumiklaasid kipuvad näpujälgi täis minema, aga ma olen sellega juba harjunud. Ega ainult väljastpoolt ei hoita kinni, seestpoolt ka.

Kas Te Miilangut loete?

Jaa, alati. Ma pole ühtegi vahele jätnud.

Rõõmus päev abiturientidele: 12.e klassi õpilased tutipäeval oma tekleid õhku viskamas.

Treffneristi tunned teklist?

Soojad ilmad piiluvad juba natuke õues ning treffneristidki ärkavad talveunest-väsimusest. Võiksid vähemalt ärgata ning märgata, et soojade ilmadega võiks pähe passitada tekli. Teklipäevi on koolis vaid käputäis, ent hommikul kooli tules ning õhtupoolikul lahkudes näib, et keegi ei ole kunagi märganud väikest lauset tekli kandmise heas tavas, mis lubab tekliit väljaspool kooli kanda igapäevaselt.

TEKST TUULI LÕHMUS
HEIKI OJASILD

FOTO ERAKOGU

Isegi koolisisestel tekli-päevadel ei meenu paljudel kaunis sinine sinivalge äärega peakate, mis riiulil midu tolmu kogub: võib-olla saaksid siin appi tulla õpetajad ning lisada infolehte pisikese nupukese, kui nädala sisse mahub mõni päev, mil koolimajas võib tekliga ringi liikuda. Väike meeldetuletus aitaks tähtpäevadel kooli palju kaunimaks muuta.

Treffneri tekkel võeti kasutusele Konstantin Treffneri ajal austusavaldusena koolile ning pidi sümboliseerima õpilaste ühtsust ja kokkuvõlvustunnet. Ühtsustunnet riiulil seisvate teklite puhul ei teki. Sõrmuse kandmine

on laialt levinud, ent tekliit justkui peljatakse. Võib-olla kardetakse sellega seonduvat vastutust nii enda kui ka kooli hea nime eest? Kindlasti on kõigile teada, et treffnerist käitub väärikalt nii koolis kui ka väljaspool kooli (Treffneristi meelespea), mingeid uusi või ületamatuid kohustusi tekli kandmisega juurde ei tule.

Treffneristiks olemist pole põhjust häbeneda, selle üle tuleb uhke olla. Uhkuse puhul ei ole tegemist surmapatu kõrkusega, vaid enamjaolt rõõmuga. Tekli kandmine on ka austusavaldus oma koolile ning seda ei tasuks vaid tähtpäevade puhuks hoida, vaid võiks teha iga päev, mil külm ilm ei võta kõrvu ära või kooli ei saabuta jalgrataga. Rattaga sõites kandke ikka kiivrit — pea sees olev on tähtsam kui pea peal olev!

Tekli kandmise juures ei ole suurt kunsti: tuleb kindlasti omada tekliit ning kasuks

tuleb heade tavade tundmine. Keerulisi reegleid seal ei leidu. Kõigil tuleb mees pidada, et Pirogovi platsile, lõbustusasutustesse ning tualettruumi tekliga asja ei ole. Noormeestele on veel mitu

“

Tekli kandmine on ka austusavaldus oma koolile ning seda ei tasuks vaid tähtpäevade puhuks hoida

soovitust, millal tekkel peast eemaldada: tervitades, hümni kõlamilisel, süües, neiuiga tantsides, jne (Tekli kandmise hea tava).

Eestis leidub üsnagi vähe

koole, millel on oma tekkel — veel vähem neid, millel oleks see nii kaunis, kui Treffneril—, kuid kandmise aktiivsuse poolest Treffneri kõrgele kohale ei pürgi. Meeldiv oleks liikuda linnas ning nentida, et küll treffneristi teklist tunneb.

Otsige riiulist või kummutisahlit välja oma teklid ning kandke neid uhkuse ja väa-

rikusega: nii austate ennast, kaastreffneriste ning Hugo Treffneri Gümnaasiumit. Eriti tasuks seda teha abiturientidel, sest treffneristina on jäänud tekli kandmiseks vaid viimased kuud.

Loomu poolest innovaatiline füüsik Jaan Paaver

Kes on see justkui Titanicu uhiuuest 3D versioonist välja astunud kapten Edward John Smith ja miks ta küll füüsika klassi sisse astub ja sealt üheksakümne minuti pärast jälle välja kõnnib? Selge on see, et tegemist on kooli uue füüsikaõpetajaga, kes tegelikult ei õpetagi reaale, vaid hoopis humanitaarharu õpilasi.

TEKST LAURA POROVART

FOTOD MARI-LIIS KULLAMAA

Õpetaja nagu heatahtlik jõuluvana: Kes meist oleks arvanud, et tegelikult köitis õpetaja Paaverit keskkoolis hoopis keemia, mitte füüsika?

Humanitaarharu õpilasi õpetada Jaan ei karda, nendib hoopis, et suhtumine, nagu humanitaarid oleksid rumalad ja nendega füüsikud ei räägi, on tabu, ja tema seda õigeks ei pea. Kindlasti mitte! Tuli temagi just humanitaaride tunnist ja ega nad tegelikult enam kuulata ei jaksanud,

kuid põhjus oli väsimuses, mitte teoorias, et numbrid on staatilised ja kreaativsust nendel rakendada ei saa.

Juhused määravad

Aga kuidas õpetaja Paaver meie kooli sattus? Uurisime kohe järele. „Nägin kuulutust alguses ülikoolis mingis listis, aga kuna mul olid muud plaanid, siis ei jäänud sellele pikalt mõtlema. Siis aga ütles mulle mu pensionärist ema, et Treffneri direktor esines eile televisoris ja kaebas, et nad ei saa füüsikaõpetajat. Mõtlesin, et olgu, kirjutan neile ühe lühikese kirja ja nagu ma aru sain, siis häda oli suur - direktor helistas põhimõtteliselt kümne minuti pärast tagasi ja tahtis kohtuda. Ega siis enam taganemisteed ei olnud. Nii see juhtus!“

Kuna koolmeister töötab hetkel kahes koolis korraga (Jaan töötab ka Tartu Forseliuse Gümnaasiumis - toim.), ütleb ta, et õpilased on mõlemas koolis ühtmoodi inimesed, küll aga on treffneristidel suurem motivatsioon. Nad teavad, miks nad siin on ja mida nad edaspidi tahavad.

Õpetaja ise, olles sünnipärane tartlane, on õppinud kunagistes Tartu 5. ja 10. keskkoolis (praegused Tartu Tamme Gümnaasium ja Jaan Poska Gümnaasium-toim.). Enda sõnul oli ta väiksena tavaline laps. „Ma olin lapsena ilus ja rõõmus! Ja kes sulle ikka räägib, kui kaabakas sa lapse-ena olid,“ muheleb Jaan enda ette. Füüsikaks olevat tal olnud soodumus, kuigi kui teised koolivennad motikatega ringi sõitsid, siis teda jätsid need külmaks. „Ma pole kunagi tehnika-poiss olnud, aga mingi huvi ikka oli.“ Kuid kas te oleksite võinud arvata, et ta käis Tamme Gümnaasiumis keemia eriklassis ja edasi tudeeris ka ülikoolis keemiat. „Ega keemia ja füüsika ei olegi tegelikult nii erinevad.“ Hoolimata laialdastest keemiateadmistest ei mõelnud ta kunagi arsti eriala peale. „Mõtlesin küll korraks bioloogia peale, aga keemia oli nii loomulik valik, olin seda kooli lõpuks juba nii palju teinud.“

Inspiratsiooni jälgedes

Küsimusele, kas õpetaja näeb klassis ära ka helged pead ja

Me ootame, et maailmalõpp tuleks suure pauguga, aga äkki ta ongi juba toimunud, lihtsalt me pole veel sellest aru saanud.

õpilased, kes võiksid minna edaspidi füüsika radu pidi, sõnab mees, et tema oma õpilasi füüsikuteks ei sunni, las nad leiavad ise oma tee. Pigem peab ta suureks andeks suhtlemisostkust. „Suhtlemine on suur anne ehk suuremgi

Õpetaja kahel rindel: Sellest õppeaastast meile saabunud füüsikaõpetaja jagab teadmisi ka Tartu Forseliuse gümnaasiumis.

kui oskus arvutada ja peast kiireid otsuseid teha.” Oma nüüdseks juba kolmeteistkümneaastast õpetajakarjääri alustas õpetaja Paaver Tartu Forseliuse Gümnaasiumis, kus töötab ka siiani. Ent ei võtnud kool teda alguses kergesti omaks, ei olnud ju Jaan tollal enam vastlõpetanud õpetaja, vaid hulga aega töötanud muudel aladel, lõpuks harjusid mõlemad osapooled ning loo-

midagi uut välja! Samas ei ole tema sõnul tunnid vennad ja iga klass inspireerib tundi läbi viima isemoodi. Isegi samal päeval järjest antud tunnid paralleelklassidele ei ole kunagi samasugused, alati on nüansse, mis on erilised.

Midagi hingele

Kuid peale kooli, kui kontrolltööd on parandatud ja aega on, läheb ta kodust välja. „Olen lapsest saati pigem

ti panna kala püüdma. Ei, kõik on väga tore. Võtame võileivad kaasa ja lähme jõe äärde, aga ei. Kala- ja jahitegevuseks on vaja hasarti, mul ei teki seda.” Vestlesime ka maailmalõpu teemadel ning õpetajal oli selle kohta enda kindel arvamus. „Me ootame, et maailmalõpp tuleks suure pauguga, aga äkki ta ongi juba toimunud, lihtsalt me ei ole veel sellest aru saanud.“ Hästi ta seda siiski ei usu, et just sel aastal lõppeb kogu eksistents Maal ära. „See pidi ju juba 2001 tulema!“ Kuule rändamist ta ei väärtusta, kuna Kuule iseenesest asja ei ole - reis on kallis ja Kuu on üsna igav. Taevakehadest rääkides - Jaan on isegi horoskoope koostanud, küll aga nendib, et tegelikult selles eriti pädev ei ole. „Väga lihtsate ja selgete asjade tegemisel on tegelikult kõik juhuslik.“ Samas ei halvusta ta astrolooge, pigem on ta kahe käega poolt ja arvab, et nad on toredad. Lõpetuseks soovib õpetaja Jaan kõigil tegeleda teadusega: „Ma väga soovitan, sest see on põnev!“

detavasti jätkub koostöö ka edaspidi. Kolmeteistkümne aasta jooksul on juhtunud palju veidraid lugusid, alguses olid naljad naljakad, kuid nüüdseks hakkavad korduma. Innovaatilisus puudub, mõelge

selline looduslaps olnud ja mul on üks maakoht, kus ma siis kohe, kui võimalik, veedan aega.” Ilusat loodusidüllit võiks raamida kaunis kalapüük mõne tiigikese kaldal, kuid ei. „Inimesed on üritanud mind lapsest saa-

Kas õpetajad on pimedad?

Hugo Treffneri Gümnaasiumi kodukorra järgi treffnerist ei suitseta, ei tarvita alkoholi ega narkootilisi aineid. Kuidas on aga lood populaarsust koguva huuletubakaga, mille kasutamine on pea märkamatu?

TEKST ELIISA ÜLEVAIN
PILT MARI-LIIS
KULLAMAA

Huuletubakas ehk mokatubakas ehk *snus* ei ole tõepoolest võõras tema ka meie koolis. Õpilased tunnistavad, et tunnis ülahuule alla pandud padjad jäävad pea alati õpetajatele märkamata ja on seega väikse vahelejäämisprotsendiga uimasti. Kuidas on see võimalik? Kas pedagoogid tõesti ei märka oma tunnis punnis mokaadega õpilasi?

Või ei olda teemaga lihtsalt kursis?

Mis see on?

Snus on niiske jahvatatud tubakas, mis sisaldab rohkem nikotiini kui tavaline tubakas. *Snus* i tarvitatakse väikeste padjakestena, mis pannakse ülahuule alla. Mõju sarnaneb suuresti tubakaga, kuid tekitab suuremat sõltuvust kui suitsetamine. Muret tekitab on asjaolu, et huuletubaka tarvitamisel eiratakse hügieenireegleid: *snus* pannakse huule alla tunnis, tänaval või bussis ja eelnevalt pole käsigi pestud!

Õnnis teadmatust

Õpetajaid küsitledes selgus, et *snus* on tõesti niivõrd uus nähtus, et seda märgata liht-

“

Kas pedagoogid tõesti ei märka oma tunnis punnis mokaadega õpilasi?

salt ei osata. Näiteks nentis õpetaja Ristikivi, et pole oma tundides *snus* i kasutamist näinud, kuid ometi on kaasõpilased selle tunnistajateks olnud. Õpetaja Siim Oks aga olla paar korda märganud ja asjaosalistega sel teemal motiveerivalt vestelnud. Age Salo tõstis teema mõni aasta tagasi isegi lastevanemate koosolekul üles, kuid viimased on ilmselt veelgi suuremas teadmatuses kui õpetajad ise. Õpetaja Salo sõnul on õpilased märku andnud, et klassikaaslaste pidev mokatubaka tarbimine häirib neid.

Siinkohal teen üleskutse oma kaasõpilastele: jäägem kooliruumides ikka akadeemilisteks ning hoolitsegem oma tervise eest!

HTG KEVADKONTSERT

4. MAIL KELL 18.00

TARTU ÜLICOOLI AULAS

2 €

PILETID HUVIJUHILT JA KANTSELEIST

TULE KUULAMA!

ABITURIENTIDE EKSAMIHOMMIKUD

1. Mis kell sa eksamihommikul oma silmad avad, et suureks pingutuseks valmis olla?
2. Sinu õnnetoov riideese/pastakas/toiming sel tähtsal hommikul?
3. Missugune vesi ja šokolaad on kindlasti sinu laual?
4. Kõige raskem eksam ning fakt, mida sa juba kindlasti une pealt tead?

HELEN VENE

1. Vähemalt kell 8:00.
2. Juuksed pean kindlasti patsi panema, sest siis kuidagi tunnen, et on parem olla ja mõte jookseb kiiremini. Pastakas peab kaasas olema, aga värvil pole tähtsust.
3. Sidrunivesi ja Kinder Country.
4. Kõige raskem on eesti keele eksam ja teema, millest ma kindlasti ei kirjuta, on „Iseendaks kujunemise piirid“.

JORMA KÜTT

1. Kell 8:00.
2. Sotside sinise tindiga pastakas toob mulle õnne, sellega kirjutatakse vast eksameid.
3. Kindlasti on mu laual pudel puhta Tartu kraaniveega ning mõni hea tume šokolaad, pidi ajutööle hästi mõjuma.
4. Matemaatika eksam on vast kõige raskem, aga kindlasti tean ma peast Bernoulli valemit.

VERONIKA PÕLGASTE

1. Kell 8:00 arvatavasti.
2. Õnnetoovaim asi on mu aju, mis loodetavasti korralikult tööle hakkab ja häid mõtteid toodab. Tavaliselt kirjutatakse ma mustaga, aga eksamid teen vist sinise pastakaga.
3. Aura sidrunivesi ja kindlasti ka üks Mesikäpa šokolaaditahvel.
4. Matemaatika eksam ja peast oskan alati Heroni valemit.

FOTO DEVIANTART - KIRKH

TAGAPINGI LOOD

Elu tagapinkides on endiselt kirev. Hommikuid alustatakse võileibade valmistamisega, kusjuures kaasas on isegi lõikelaud ja nuga, et vorsti ja tomatit viilutada. Ei ole ka imelik piimaga müslit süüa - kaussi ja lusikat hoitakse selle tarbeks eelnevalt kapis. Pika päeva peale võib juhtuda, et hommikune *outfit* on ära tüüdanud.

Pole probleemi - tagapingis saab end tunni ajal alasti võtta ja uue kleidi selga tõmmata. Niimoodi jääb lausa mulje, et tagapingielanikud ajavad kodu ja kooli sootuks segamini.

AJUD RAGISEMA

	6	7		5		4		9
1								
8	4				7			6
			1	3		6		
			5		8			
		3		4	6			
9			8				6	3
								2
7		5		6		8	1	